

9 Ιανουαρίου 2019

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Δημοσιοποίηση ονομάτων και φωτογραφιών αστυνομικών-ανακριτών στο αεροδρόμιο Λάρνακας από την Εφημερίδα «Πολίτης»

Αναφέρομαι στην καταγγελία/παράπονο που υποβλήθηκε στο Γραφείο μου αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της σχετικής με το θέμα επιστολής μου με Αρ. Φακ.: Α/Π 11.17.001 135/2018 και ημερ. 31.08.2018, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Γεγονότα

1.1. Στις 14.08.2018, δέχτηκα παράπονο από τους κ.κ. ΧΧ. και ΧΨ εναντίον της εφημερίδας «Πολίτης» για παράνομη αποκάλυψη των ονομάτων και των φωτογραφιών τους σε δημοσίευμα ημερομηνίας 17.06.2018, με τίτλο «Αστυνομικό καφόνι σε 70χρονη Τ/κ», το οποίο έφερε την υπογραφή του κ. ΧΥ.

1.2. Το δημοσίευμα, τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή, αφορούσε κατ' ισχυρισμό ταλαιπωρία και αχρείαστη και παράνομη κράτηση Τουρκοκύπριας, η οποία βρισκόταν στον κατάλογο Αλέρτ-Λιστ της Αστυνομίας και αποκάλυπτε τα ονόματα και τις φωτογραφίες των δύο εμπλεκόμενων στην υπόθεση αστυνομικών-ανακριτών καθώς και τη φωτογραφία τρίτου αστυνομικού-ανακριτή.

1.3. Με βάση το καθήκον εξέτασης καταγγελιών που παρέχει στον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα το άρθρο 57(1)(στ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (στο εξής «ο Κανονισμός») και το άρθρο 24(β) του Νόμου που προνοεί για την Προστασία των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων Αυτών (Νόμος 125(Ι)/2018), με την ταυτάριθμη επιστολή του Γραφείου μου, ημερομηνίας 31.08.2018, στάλθηκε επιστολή στον Αρχισυντάκτη της Εφημερίδας «Πολίτης», με την οποία ενημερώθηκε για το πιο πάνω παράπονο και τις σχετικές διατάξεις της Αναφοράς 4 του Προοιμίου του Κανονισμού, των άρθρων 5(1), 6 και 85 του Κανονισμού και του άρθρου 29(1) του Νόμου 125(Ι)/2018.

Στην ίδια επιστολή, ζήτησα τις θέσεις/απόψεις του σχετικά με τους εν λόγω ισχυρισμούς, στην οποία μέχρι τις 18.10.2018, δεν υπήρξε ανταπόκριση.

1.4. Γι' αυτό, με επιστολή μου, ημερομηνίας 18.10.2018, ο Καθ' ου το παράπονο πληροφορήθηκε ότι, εκ πρώτης όψεως υπήρχε παράβαση της υποχρέωσης του εκ των άρθρων 5(1)(γ) και 6 του Κανονισμού και του άρθρου 29(1) του Νόμου 125(Ι)/2018 και του ζητήθηκε να μου υποβάλει τις θέσεις/απόψεις του για τα πιο πάνω και τους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι δεν πρέπει να του επιβληθεί οποιαδήποτε διοικητική κύρωση, βάσει του άρθρου 83 του Κανονισμού και του άρθρου 33(3) του Νόμου 125(Ι)/2018, εντός προθεσμίας 4 εβδομάδων από την πιο πάνω ημερομηνία.

1.5. Η δικηγόρος Κάλια Γεωργίου, ενεργώντας για λογαριασμό των πελατών της Αρκτίνος Λτδ και ΧΥ, ιδιοκτητών και δημοσιογράφου αντίστοιχα της εφημερίδας «Πολίτης», με επιστολή της με ημερομηνία 30.10.2018, την οποία απέστειλε με τηλεομοιότυπο, μου ανέφερε επιγραμματικά, ότι:

- Η επιστολή του Γραφείου μου ημερομηνίας 31.08.2018, εκ παραδρομής δεν απαντήθηκε και ως εκ τούτου οι πελάτες της απολογούνται.
- Οι πελάτες της επιφυλάσσουν τα δικαιώματά τους να προσβάλουν στο αρμόδιο Δικαστήριο την απόφασή μου με την οποία βρίσκω ότι υπάρχει παράβαση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του Νόμου 125 (Ι)/2018, ως λανθασμένη και/ή συνέπεια κακής άσκησης της διακριτικής μου εξουσίας κατά την εξισορρόπηση των δικαιωμάτων των παραπονούμενων, με το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης του δημοσιογράφου και των ιδιοκτητών της εφημερίδας.
- Η φωτογραφία λήφθηκε σε δημόσιο χώρο (αεροδρόμιο Λάρνακας) κατά την άσκηση των καθηκόντων των παραπονούμενων ως δημόσιων λειτουργών. (Έγινε αναφορά στην υπόθεση Alpha Doryforiki Tileorasi Anonymi Etairia v. Greece του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αρ. 72562/10, 22 Φεβρουαρίου 2018).
- Οι λόγοι που ο δημοσιογράφος επέλεξε να δημοσιοποιήσει τα ονόματα και τις φωτογραφίες των παραπονούμενων σχετίζονται με:

(α) τα περιστατικά της υπόθεσης: ο δημοσιογράφος θεώρησε τη μεταχείριση της τουρκοκύπριας ηλικιωμένης γυναίκας εξευτελιστική, ρατσιστική και υποκινούμενη ενδεχομένως από πολιτικά ελατήρια, ενδεχομένως και παράνομη αφού κρατήθηκε στο αεροδρόμιο για αρκετό χρόνο, μεταφέρθηκε στο ΤΑΕ Λάρνακας, ερευνήθηκαν οι αποσκευές της, χωρίς σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο να της δοθούν ικανοποιητικές ή οποιεσδήποτε εξηγήσεις και εν τέλει αφέθηκε ελεύθερη,

(β) την καθυστέρηση στην επικοινωνία μεταξύ ΤΑΕ Λάρνακας και Αστυνομίας αεροδρομίου, με αποτέλεσμα οι αστυνομικοί του ΤΑΕ να φτάσουν στο αεροδρόμιο για έλεγχο της τουρκοκύπριας μία ώρα μετά την άφιξη της στην Κύπρο,

(γ) στον περαιτέρω έλεγχο εξακρίβωσης στοιχείων της τουρκοκύπριας και των αποσκευών της, υποστηρίζοντας ότι έψαχναν για πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα,

(δ) το γεγονός ότι, σύμφωνα με πληροφορίες της εφημερίδας «Πολίτης», παρόμοια συμπεριφοράς στο αεροδρόμιο Λάρνακας έτυχε και ένας από τους γιούς της το 2011,

(ε) το γεγονός ότι, ο δημοσιογράφος του επίμαχου άρθρου, προτού προβεί στη δημοσίευσή του, έθεσε το ζήτημα υπόψη του Εκπροσώπου Τύπου της Αστυνομίας και ζήτησε τις απόψεις του, χωρίς όμως να λάβει απάντηση. Ο δημοσιογράφος προσπάθησε και τηλεφωνικώς να λάβει απάντηση από τον Εκπρόσωπο Τύπου της Αστυνομίας από τις 13 μέχρι τις 17 Ιουνίου 2018, χωρίς αποτέλεσμα.

Επιπρόσθετα, όπως αναφέρει στην επιστολή της η δικηγόρος του Καθ'ου το παράπονο, ο δημοσιογράφος προσπαθώντας να ευαισθητοποιήσει τους αρμόδιους, θεώρησε ότι απλή αναφορά σε αυτό χωρίς τα ονόματα των λειτουργών που

χειρίστηκαν το θέμα, δεν θα είχε οποιαδήποτε έμπρακτο αποτέλεσμα και επιπλέον ενδεχομένως θα διδόνταν η εντύπωση ότι ασκείται η κριτική ιστοπεδωτικά προς όλους του λειτουργούς της ασφάλειας του αεροδρομίου και της Αστυνομίας εν γένει, κάτι που δεν θα ήταν δίκαιο.

Περαιτέρω, η δικηγόρος αναφέρει ότι:

- Ο δημοσιογράφος «έμμεσα ήθελε να κακίσει τη στάση της Αστυνομίας για την άρνηση της να τοποθετηθεί επίσημα σε αυτό το συμβάν.»,
- ο δημοσιογράφος «για να καταδείξει ότι οι αρχές και το κράτος δεν είναι ένας απρόσωπος και ανώνυμος μηχανισμός, αλλά αποτελείται από λειτουργούς που είναι αυτόνομα άτομα και φέρουν προσωπική ευθύνη για τον τρόπο που συμπεριφέρονται σε πολίτες και κυρίως ασκούν εξουσίες εκ μέρους του Κράτους.»,
- ο δημοσιογράφος «ήθελε να εγείρει με έντονο τρόπο ακόμα ένα συμβάν που άπτεται δυσμενή διάκριση σε βάρος ενός πολίτη στην βάση της εθνικής καταγωγής της και ρατσιστική συμπεριφορά από κρατικούς αξιωματούχους, όπως είναι και τα άτομα της ασφάλειας του αεροδρομίου και τα μέλη της Αστυνομίας εν γένει.»,

Νομικό Πλαίσιο

2.1. Το ονοματεπώνυμο καθώς και η φωτογραφία φυσικού προσώπου, στο μέτρο που αποκαλύπτεται αμέσως ή εμμέσως η ταυτότητα του, αποτελούν «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 4(1) του Κανονισμού.

2.2. Η δημοσίευση του ονοματεπώνυμου και της φωτογραφίας φυσικού προσώπου αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Κανονισμού.

2.3. Σύμφωνα με το άρθρο 5(1)(γ) του Κανονισμού, βασική προϋπόθεση για τη νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων είναι η τήρηση της αρχής της ελαχιστοποίησης, υπό την έννοια ότι τα στοιχεία που συλλέγονται πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία.

Όπως επισημαίνεται στην αιτία 39 του Κανονισμού αναφορικά με την αρχή της ελαχιστοποίησης:

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα.».

2.4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Κανονισμού:

«1. Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το υποκείμενο των δεδομένων έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς,

β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης,

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

δ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου,

ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας,

στ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί.

Το στοιχείο στ) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που διενεργείται από δημόσιες αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν πιο ειδικές διατάξεις για την προσαρμογή της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος Κανονισμού όσον αφορά στην επεξεργασία για τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε), καθορίζοντας ακριβέστερα ειδικές απαιτήσεις για την επεξεργασία και άλλα μέτρα προς εξασφάλιση σύννομης και θεμιτής επεξεργασίας, μεταξύ άλλων για άλλες ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΧ.

3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με:

α) το δίκαιο της Ένωσης, ή

β) το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση ή, όσον αφορά στην επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), είναι η αναγκαιότητα της επεξεργασίας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Η εν λόγω νομική βάση μπορεί να περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την προσαρμογή της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων: τις γενικές προϋποθέσεις που διέπουν τη σύννομη επεξεργασία από τον υπεύθυνο επεξεργασίας· τα είδη των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία· τα οικεία υποκείμενα των δεδομένων· τις οντότητες

στις οποίες μπορούν να κοινοποιούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τους σκοπούς αυτής της κοινοποίησης· τον περιορισμό του σκοπού· τις περιόδους αποθήκευσης· και τις πράξεις επεξεργασίας και τις διαδικασίες επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τη διασφάλιση σύννομης και θεμιτής επεξεργασίας, όπως εκείνα για άλλες ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΧ. Το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό.

4. Όταν η επεξεργασία για σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν βασίζεται στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή στο δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, το οποίο αποτελεί αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση των σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο η επεξεργασία για άλλο σκοπό είναι συμβατή με τον σκοπό για τον οποίο συλλέγονται αρχικώς τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων:

α) τυχόν σχέση μεταξύ των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεχθεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και των σκοπών της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας,

β) το πλαίσιο εντός του οποίου συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας,

γ) τη φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως για τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 9, ή κατά πόσο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες και αδικήματα υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 10,

δ) τις πιθανές συνέπειες της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων,

ε) την ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων, που μπορεί να περιλαμβάνουν κρυπτογράφηση ή ψευδωνυμοποίηση.».

2.5. Το άρθρο 85 του Κανονισμού που αφορά στην επεξεργασία και ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, προβλέπει ότι, για την επεξεργασία που διενεργείται για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από το κεφάλαιο II (αρχές), το κεφάλαιο III (δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων), το κεφάλαιο IV (υπεύθυνος επεξεργασίας και εκτελών την επεξεργασία), το κεφάλαιο V (διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς), το κεφάλαιο VI (ανεξάρτητες εποπτικές αρχές), το κεφάλαιο VII (συνεργασία και συνεκτικότητα) και το κεφάλαιο ΙΧ (ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας δεδομένων), εφόσον αυτές είναι αναγκαίες για να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης.

2.6. Το άρθρο 29(1) του Νόμου που προνοεί για την Προστασία των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών (Ν. 125(Ι)/2018), έχει ως εξής: «Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα η οποία διενεργείται για δημοσιογραφικούς ή ακαδημαϊκούς σκοπούς ή για σκοπούς καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης είναι νόμιμη, νοουμένου ότι οι σκοποί αυτοί είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο στόχο και σέβονται την ουσία των δικαιωμάτων όπως αυτά καθορίζονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ), η οποία έχει κυρωθεί με τον περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως διά την προάσπισιν των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικό) Νόμο, και στο Μέρος ΙΙ του Συντάγματος.

(2) Οι διατάξεις των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού εφαρμόζονται στον βαθμό που δεν επηρεάζουν το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης και πληροφόρησης και το δημοσιογραφικό απόρρητο.».

2.7. Το άρθρο 8(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) ορίζει τα εξής:

«Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του».

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει κρίνει σε σχέση με τη διάταξη του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ ότι η προστασία της «ιδιωτικής ζωής» που θεμελιώνεται στο άρθρο αυτό, **δεν εξαιρεί την επαγγελματική ζωή των εργαζομένων και δεν περιορίζεται στη ζωή εντός του τόπου κατοικίας.**

2.8. Το άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι:

«1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγόμενα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.

3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.».

2.9. Τα άρθρα 7 και 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ορίζουν τα ακόλουθα:

Άρθρο 7 Μη επιβολή ποινής άνευ νόμου

1. Ουδείς δύναται να καταδικασθή δια πράξιν ή παράλειψιν η οποία, καθ' ην στιγμήν διεπράχθη, δεν απετέλει αδίκημα συμφώνως προς το εθνικόν ή διεθνές δίκαιον. Ούτε και επιβάλλεται βαρυτέρα ποινή από εκείνην η οποία επεβάλλετο κατά την στιγμήν της διαπράξεως του αδικήματος.

2. Το παρόν άρθρον δεν σκοπεύει να επηρεάσει την δίκην και τιμωρίαν ατόμων ενόχων δια πράξεις ή παραλείψεις αι οποίαι καθ' ην στιγμήν διεπράχθησαν, ήσαν εγκληματικά συμφώνως προς τας αναγνωριζομένας υπό των πολιτισμένων εθνών γενικάς αρχάς δικαίου.

Άρθρο 8 Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξη επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αύτη προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν, είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.».

2.10. Όπως υπογράμμισε το Δικαστήριο της ΕΕ¹, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο, αλλά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με τον ρόλο που επιτελεί στην κοινωνία².

2.11. Στην Απόφαση The Bavarian Lager Co. Ltd κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 8ης Νοεμβρίου 2007 (Τ-194/04), αναφέρονται τα ακόλουθα αποσπάσματα:

«Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την άποψή της όσον αφορά το περιεχόμενο των κανόνων προστασίας των προσωπικών δεδομένων. **Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι κανόνες προστασίας των προσωπικών δεδομένων και ιδίως η αρχή της αναλογικότητας είχαν εφαρμογή στον τομέα της δημοσιοποίησης του ονόματος φυσικών προσώπων ακόμη και όταν επρόκειτο για εργαζομένους του δημοσίου τομέα και ότι η επεξεργασία αυτή εξυπηρετούσε το κοινό συμφέρον** (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαΐου 2003, C-465/00, C-138/01 και C-139/01, *sterreichischer Rundfunk* κ.λπ., Συλλογή 2003, σ. I-4989, σκέψη 64). Η προσέγγιση αυτή όσον αφορά την οδηγία 95/46 επιβεβαιώθηκε σε μεταγενέστερο στάδιο από το Δικαστήριο με την απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2003, C-101/01, *Lindqvist* (Συλλογή 2003, σ. I-12971, σκέψη 24), σύμφωνα με την οποία στην έννοια «προσωπικά δεδομένα» εμπίπτει βεβαίως το όνομα προσώπου που περιλαμβάνεται στα τηλεφωνικά στοιχεία του ή σε πληροφορίες σχετικές με τις συνθήκες εργασίας του ή τις ψυχαγωγικές δραστηριότητές του.».

«Για να χαρακτηριστεί η ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ πρέπει να εξακριβωθεί, πρώτον, αν υφίσταται επέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ενδιαφερομένου και, δεύτερον, εφόσον συντρέχει η περίπτωση αυτή, αν η εν

¹ Δικαστήριο της ΕΕ, απόφαση της 9.11.2010, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-92/09 και C-93/09 *Volker und Markus Schecke και Eifert*, Συλλογή 2010, σ. I-0000.

² Σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη, επιτρέπεται η επιβολή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί προβλέπονται από τον νόμο, σέβονται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

λόγω επέμβαση είναι δικαιολογημένη. Για να είναι δικαιολογημένη, πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο, να επιδιώκει νόμιμο σκοπό και να είναι αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία. Όσον αφορά τη δεύτερη αυτή προϋπόθεση, για να εξακριβωθεί αν μια γνωστοποίηση δεδομένων είναι «αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία», πρέπει να εξεταστεί αν οι λόγοι που προβλήθηκαν προς δικαιολόγησή της είναι «λυσιτελείς και επαρκείς», και αν τα μέτρα που ελήφθησαν είναι ανάλογα προς τους επιδιωκόμενους νόμιμους σκοπούς.».

2.12. Το Άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας προστατεύει την ελευθερία του λόγου και της εκφράσεως. Το Συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και κατ' επέκταση της δημοσιογραφικής ελευθερίας και το δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων βάσει εναρμονιστικής νομοθεσίας θα πρέπει με βάση τα πιο πάνω να σταθμίζονται και να εξισορροπούνται, με υπέρτερη όμως την εξυπηρέτηση του δικαιώματος πληροφόρησης της κοινής γνώμης έναντι του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν δεν παραβιάζεται η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή.

2.13. Σε απόφαση του, (ΔιοικΠρωτΑθ 16280/95), η οποία αφορούσε δημοσιογραφική κριτική από την τηλεόραση κατά Υπουργού, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:

«Σε μια δημοκρατική κοινωνία, το άτομο που καθίσταται δημόσιο πρόσωπο, με την έννοια ότι γίνεται γνωστός σε ευρύτερο κύκλο του κοινού (πολιτικοί, δημοσιογράφοι, καλλιτέχνες, αθλητές κ.λ.π.) υπόκειται εκ των πραγμάτων στο δημοσιογραφικό έλεγχο, τον οποίο, και αν είναι οξύς ή δηκτικός, εφόσον δεν θίγεται η τιμή και η υπόληψη του, οφείλει να ανέχεται.»

«Τα δημόσια πρόσωπα εν ευρεία έννοια – στην οποία μπορούν να ενταχθούν και τα πρόσωπα απόλυτης επικαιρότητας- οφείλουν να δέχονται επεμβάσεις στην ιδιωτική τους ζωή, οι οποίες δικαιολογούνται από το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης να έχει μια πλήρη και ολοκληρωμένη εικόνα της προσωπικότητάς τους. Οι επεμβάσεις αυτές, ωστόσο δεν επιτρέπεται να φτάσουν μέχρι την κατάλυση του πυρήνα του δικαιώματος του ιδιωτικού βίου.».

2.14. Η Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στην απόφαση της ημερ. 31.01.2000, η οποία αφορούσε στην προβολή παρανόμως βιντεοσκοπημένων σκηνών, οι οποίες εμφάνιζαν γνωστό τραγουδιστή να τελεί ερωτική πράξη με νεαρή κοπέλα, απέρριψε το επιχείρημα του δημοσιογράφου ότι, η προβολή των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων εντασσόταν στο πλαίσιο δημοσιογραφικής έρευνας, με θέμα την τέλεση αξιόποινων πράξεων και ειδικότερα την εκμετάλλευση ανηλίκων από δημόσιο πρόσωπο και ότι ήταν απαραίτητη για την ευαισθητοποίηση των εισαγγελικών αρχών.

Η Ελληνική Αρχή έκρινε ότι, εάν ο δημοσιογράφος ήθελε απλώς να επισημάνει το αξιόποιο των τελεσθεισών πράξεων στον εισαγγελέα, θα αρκούσε η παρουσίαση σε αυτόν μόνο.

Κατά της Απόφασης της Αρχής ασκήθηκε αίτηση ακυρώσεως από την παραγωγό εταιρεία.

Το Συμβούλιο της Επικράτειας, στον ισχυρισμό των αιτούντων ότι ο παράνομος χαρακτήρας της επεξεργασίας αίρεται όταν αυτή γίνεται προς αποκάλυψη εγκληματικών πράξεων, τόνισε ότι:

«η διαφύλαξη των χρηστών ηθών και η καταπολέμηση της εγκληματικότητας ανήκει κατά το Σύνταγμα αποκλειστικά και μόνο στη δικαιοδοσία των αρμοδίων κρατικών αρχών, οι οποίες υπόκεινται σε σειρά ελέγχων, κατά τα προβλεπόμενα σχετικά στο Σύνταγμα.».

2.15. Χρήσιμη παραπομπή μπορεί να γίνει και στις ακόλουθες Αποφάσεις της Ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:

Απόφαση Αρ. 43/2007

«Πρέπει, δηλαδή, να γίνεται μία ad hoc στάθμιση των αντιτιθέμενων συμφερόντων κατά τις αρχές της πρακτικής αρμονίας και της αναλογικής εξισορρόπησης των ... δικαιωμάτων, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας ... με τέτοιο τρόπο ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία της πληροφόρησης και δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση ... και δικαίωμα στην προσωπικότητα και στην προστασία του ιδιωτικού βίου και δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια (βλ. Α. Γέροντα, Η προστασία του πολίτη από την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, Εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 2002, σ. 209). **Η κρίση αν η συγκεκριμένη επεξεργασία ασκήθηκε νόμιμα ή αν, αντίθετα, παραβιάστηκε το δικαίωμα της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των θιγόμενων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής, υπακούει τόσο στο κριτήριο κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπηρέτησε το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης, όσο και στο κατά πόσο η εξεταζόμενη προσβολή ήταν στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης (βλ. υπ' αριθμ. 100/31.1.2000 απόφαση της Αρχής, σελ. 7).».**

«Η αρχή της στάθμισης γίνεται δεκτή από την πάγια νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), σύμφωνα με την οποία τα ΜΜΕ έχουν κατά το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, καθήκον να ενημερώνουν το κοινό για υποθέσεις και θέματα γενικού ενδιαφέροντος και αντίστοιχα το κοινό έχει δικαίωμα να ενημερώνεται για τα ζητήματα αυτά. Ειδικά εφόσον πρόκειται για πρόσωπα της δημόσιας ζωής ή θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού είναι εντονότερη. Για το λόγο αυτό το ΕΔΔΑ αναγνωρίζει το ρόλο των δημοσιογράφων ως δημόσιων φρουρών ("public watchdogs"), ήτοι την ελεγκτική λειτουργία του Τύπου, η οποία καλύπτει τη δυνατότητά του να στηλιτεύει τα κακώς κείμενα με τη δημοσιοποίηση και δημόσια κριτική τους. Οι ασκούντες δημόσιο λειτούργημα, όπως οι δικαστές, δεν δύνανται να εκφύγουν του δημοσιογραφικού ελέγχου και της άσκησης οξείας κριτικής, προκειμένου η κοινή γνώμη να βεβαιωθεί ότι, μεταξύ των άλλων, οι δικαστές ανταποκρίνονται στα δημόσια καθήκοντά τους και το σκοπό της αποστολής τους. Και ναι μεν ο τύπος αποτελεί ένα από τα μέσα που διαθέτει η δημόσια γνώμη για να διαπιστώνει ότι οι δικαστές ασκούν ευόρκως τα υψηλά τους καθήκοντα, **αλλά το άρθρο 10 ΕΣΔΑ δεν εγγυάται απεριόριστη ελευθερία του τύπου, ακόμη κι όταν πρόκειται για τη δημοσίευση σοβαρών ζητημάτων δημοσίου**

ενδιαφέροντος. Η παραγρ. 2 προβλέπει ότι η άσκηση αυτής της ελευθερίας συνεφέλκεται υποχρεώσεις και ευθύνες που ισχύουν και για τον τύπο.».

Απόφαση Αρ. 46/2011

«Όπως παγίως γίνεται δεκτό από τα εθνικά και ευρωπαϊκά ανώτατα δικαστήρια, οι επιβαλλόμενοι από το νόμο περιορισμοί σε ατομικά δικαιώματα ή οι εκδιδόμενες από τις δημόσιες αρχές δυσμενείς για το διοικούμενο πράξεις πρέπει να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μην είναι προφανώς δυσανάλογοι σε σχέση προς αυτόν. **Το μέτρο είναι πρόσφορο (κατάλληλο), όταν καθιστά δυνατή την αποτελεσματική επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Το μέτρο κρίνεται αναγκαίο, όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, ή, κατ' άλλη διατύπωση, μεταξύ περισσότερων κατάλληλων μέτρων που επιτυγχάνουν εξίσου τον επιδιωκόμενο σκοπό, επιλέγεται εκείνο που επάγεται τις λιγότερο επαχθείς συνέπειες.».**

2.16. Ο Εισαγγελέας Εφετών Θεσσαλονίκης, Ηλίας Νικ. Σεφερίδης, σε Γνωμάτευση του ημερ. 13.11.2018, σχετικά με το αν ορθά η Αντεισαγγελέας Πλημμελειοδικών Σερρών εξέδωσε διάταξη της με την οποία επιτρέπεται η δημοσίευση των στοιχείων ταυτότητας και οι φωτογραφίες των κατηγορουμένων καθηγητών του ΤΕΙ για χρηματισμό τους από φοιτητές, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Η αναγκαιότητα δημοσίευσης των στοιχείων της ταυτότητας των κατηγορουμένων και οι φωτογραφίες αυτών **επιβάλλεται από την φύση της συγκεκριμένης υποθέσεως, ως μόνου μέσου προς διακρίβωση της τελέσεως του αποδιδόμενου στους κατηγορουμένους εγκλήματος και της εκτάσεως αυτού.»**

«Η ανωτέρω δημοσίευση στις παραπάνω περιπτώσεις επιβάλλεται από την αναγκαιότητα αποκάλυψης του μεγέθους και εκτάσεως της όλης εγκληματικής δραστηριότητας, η οποία ενθαρρύνει τους παθόντες να προβούν στην καταγγελία των γενομένων σε βάρος τους.

Η δημοσίευση αυτή συντελεί στην άρση των αναστολών και του φόβου και οι παθόντες προβαίνουν στην καταγγελία των περιστατικών των γενομένων σε βάρος τους και στην διευκόλυνση έτσι αποκάλυψης των στοιχείων τελέσεως του εγκλήματος κι του μεγέθους και εκτάσεως αυτού.».

3. Επιπρόσθετα, ο Κώδικας Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας αναφέρει τα εξής:

«3. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

Η υπόληψη και η ιδιωτική ζωή κάθε προσώπου τυγχάνουν σεβασμού και δεν αποκαλύπτονται στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα. Παρεμβάσεις και έρευνες στην ιδιωτική ζωή προσώπων, χωρίς τη συγκατάθεσή τους, περιλαμβανομένης της λήψης φωτογραφιών προσώπων ή και κινηματογράφησης ή μαγνητοφώνησης ήχων χωρίς τη γνώση ή συγκατάθεσή τους - εκτός εάν εμπλέκονται σε γεγονότα ή καταστάσεις που συνιστούν είδηση γενικότερου ενδιαφέροντος- σε ιδιωτική περιουσία ή και αλλού, καθώς και η εξασφάλιση πληροφοριών με μηχανισμούς υποκλοπής ή μακράς φωτογράφησης είναι γενικά απαράδεκτες, η δε δημοσιοποίησή τους μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αποκλειστικά προς το δημόσιο συμφέρον.

Τα ΜΜΕ και οι λειτουργοί τους δεν προβαίνουν σε ανοίκειες προσωπικές επιθέσεις και υβριστικούς και προσβλητικούς χαρακτηρισμούς που διασύρουν την τιμή και υπόληψη.».

«9. ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ

Οι λειτουργοί σέβονται πλήρως την αρχή ότι ο ύποπτος ή κατηγορούμενος για διάπραξη αδικήματος είναι αθώος μέχρις αποδείξεως του αντιθέτου κατόπιν νόμιμης διαδικασίας και συνεπώς αποφεύγουν να δημοσιοποιήσουν ο,τιδήποτε το οποίο να οδηγεί σε συμπεράσματα ως προς την ενοχή ή αθωότητα του υπόπτου ή/και κατηγορουμένου ή τείνει να τον διασύρει ή διαπομπεύσει.».

«15. ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

Στον παρόντα Κώδικα, περιπτώσεις οι οποίες κατ' επίκληση του δημοσίου συμφέροντος δικαιολογούν παρέκκλιση από τον κανόνα, είναι κυρίως οι ακόλουθες:

- (α) Υποβοήθηση ανίχνευσης ή αποκάλυψη εγκλήματος.
- (β) Προστασία της δημόσιας ασφάλειας ή υγείας.
- (γ) Προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- (δ) Παρεμπόδιση παραπλάνησης του κοινού ως αποτέλεσμα πράξεων ή δηλώσεων ατόμων ή οργανισμών.».

4.1. Στην παρούσα περίπτωση, εξέτασα κατά πόσον είναι νόμιμη η δημοσιοποίηση των ονομάτων και των φωτογραφιών των αστυνομικών-ανακριτών κατά την εκτέλεση των επαγγελματικών τους καθηκόντων. Επισημαίνω ότι, όταν η υπόθεση αφορά σε δημόσιο Λειτουργό, θα πρέπει να ιεραρχείται η θέση που το πρόσωπο αυτό κατέχει στη δημόσια ζωή.

4.2. Με βάση νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) που αφορά στο δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, που κατοχυρώνονται από το Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το Άρθρο 15 του Συντάγματος, σε τέτοιας φύσεως υποθέσεις, θα πρέπει να εξετάζεται κατά πόσο το συμβάν (α) έλαβε χώρα σε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο, (β) αν αφορά σε δημόσιο πρόσωπο ή λειτουργό ή σε απλό ιδιώτη και (γ) σε περίπτωση που δημοσιεύονται κάποιες πληροφορίες, αν το δημόσιο ενδιαφέρον για τη συγκεκριμένη δημοσίευση υπερτερεί του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής των προσώπων στα οποία αφορά η δημοσίευση.

5. ΣΚΕΠΤΙΚΟ

5.1. Η δημοσιοποίηση σε εφημερίδα των ονομάτων και των φωτογραφιών των αστυνομικών-ανακριτών στην επαγγελματική τους ζωή αποτελεί επεξεργασία δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Μάλιστα, μετά από αναζήτηση στο διαδίκτυο, το επίμαχο άρθρο αναρτήθηκε επίσης και στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://politis.com.cy/article/astinomiko-kapsoni-se-70chroni-tk>

5.2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας προκειμένου να εξυπηρετήσει το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης, αφενός μεν δικαιούται να δημοσιοποιήσει όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που είναι απαραίτητα και που βρίσκονται στη διάθεση του, αφετέρου δε τέτοια επεξεργασία πρέπει να τηρεί την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων (άρθρο 5(1)(γ) του Κανονισμού).

5.3. Σταθμίζοντας τα συγκρουόμενα συμφέροντα, δηλαδή το έννομο συμφέρον της εφημερίδας «Πολίτης» για ενημέρωση του κοινού με το συμφέρον των αστυνομικών-ανακριτών που επιβάλλει την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, η δημοσίευση των φωτογραφιών τους σε συνδυασμό με το ονοματεπώνυμο τους, δεν ήταν επιβεβλημένη, αντικειμενικά αναγκαία και ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή τη δημοσιοποίηση της φύσης του περιστατικού που έλαβε χώρα στο αεροδρόμιο Λάρνακας στις 4 Ιουνίου 2018.

Ο επιδιωκόμενος σκοπός θα μπορούσε να επιτευχθεί κάνοντας αναφορά μόνο στα αρχικά του ονοματεπώνυμου τους και/ή τα πρόσωπα τους να είναι θολωμένα και/ή να δημοσιεύονταν φωτογραφίες που είχαν τραβηχτεί από μακρινή απόσταση, ούτως ώστε να ήταν αδύνατη η αναγνώριση των απεικονιζόμενων προσώπων, ενέργειες οι οποίες δεν θα επέφεραν οποιαδήποτε αλλαγή στη φύση της υπόθεσης.

5.4. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων των δημοσίων προσώπων και ιδιαίτερα των πολιτικών, όπως είναι το πρόσωπο για το οποίο η δικηγόρος του Καθ' ου το παράπονο κάνει μνεία στην επιστολή της ημερομηνίας 30.10.2018, είναι λόγω της ιδιότητας τους μειωμένη σε σχέση με άλλα άτομα, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι δεν τυγχάνουν προστασίας αφού και τα πρόσωπα που είναι γνωστά στο ευρύ κοινό έχουν έννομη και δικαιολογημένη προσδοκία ότι η προσωπική τους ζωή θα προστατευτεί επαρκώς, όπως αναφέρει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΔΑ) σε απόφαση του σε προσφυγή της πριγκίπισσας Καρολίνας του Μονακό εναντίον αποφάσεων των γερμανικών δικαστηρίων που δεν προστάτεψαν το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής της ζωής σχετικά με τη δημοσίευση φωτογραφιών της (Case of Von Hannover v. Germany (no.2) (Applications nos. 40660/08 and 60641/08) ημερομηνίας 7.2.2012).

6. Συμπεράσματα

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και σταθμίζοντας το δικαίωμα πληροφόρησης της κοινής γνώμης και της ελευθερίας του τύπου έναντι του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων των παραπονούμενων, εκ πρώτης όψεως, έχω την άποψη ότι:

(α) Η δημοσιοποίηση στο επίμαχο άρθρο, των ονομάτων των αστυνομικών-ανακριτών σε συνδυασμό με τις φωτογραφίες τους **δεν θεωρείται ότι έγινε για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος** όπως είναι για παράδειγμα η υποβολή ανίχνευσης ή αποκάλυψης οποιουδήποτε εγκλήματος.

(β) Ο Κανονισμός καθορίζει ότι η επεξεργασία, η οποία πραγματοποιείται υπό το πρίσμα της προστασίας των έννομων συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας, πρέπει να είναι απαραίτητη προς τον σκοπό αυτό και ότι τα συμφέροντα, θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων **του οποίου τα προσωπικά δεδομένα θα υποβληθούν σε επεξεργασία έχουν αξιολογηθεί και δεν υπερισχύουν των έννομων συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας** (άρθρο 6(1)(στ) του Κανονισμού).

Γι' αυτό, στην προκειμένη περίπτωση, οι διατάξεις του άρθρου 6(1)(στ) του Κανονισμού δεν τυγχάνουν εφαρμογής, αφού η συγκεκριμένη δημοσιοποίηση δεν ήταν απαραίτητη για σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει η εφημερίδα «Πολίτης», δηλαδή της δημοσιογραφικής πληροφόρησης του κοινού, ή

τρίτος, δηλαδή το ευρύ κοινό και δεν υπερέρχει του συμφέροντος ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων ή των ελευθεριών των αστυνομικών-ανακριτών.

(γ) Η δημοσιοποίηση του ονοματεπώνυμου των αστυνομικών-ανακριτών σε συνδυασμό με τη δημοσιοποίηση της φωτογραφίας τους, **δεν εξυπηρετεί το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης και στο πλαίσιο της αρχής της ελαχιστοποίησης, οι εν λόγω πληροφορίες δεν ήταν αναγκαίες για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης** εκ μέρους της εφημερίδας «Πολίτης».

Ο τρόπος που επέλεξε η εφημερίδα να δημοσιοποιήσει τη συγκεκριμένη υπόθεση ήταν δυσανάλογος προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή την ενημέρωση του κοινού για την ουσία της υπόθεσης.

(δ) Οι ισχυρισμοί της δικηγόρου του Καθ' ου το παράπονο ότι:

- «Ο δημοσιογράφος προσπαθώντας να ευαισθητοποιήσει τους αρμόδιους ... θεώρησε ότι απλή αναφορά σε αυτό χωρίς τα ονόματα των λειτουργών που χειρίστηκαν το θέμα, δεν θα είχε οποιαδήποτε έμπρακτο αποτέλεσμα και επιπλέον ενδεχομένως θα δίδοταν η εντύπωση ότι ασκείται η κριτική ισοπεδωτικά προς όλους του λειτουργούς της ασφάλειας του αεροδρομίου και της αστυνομίας εν γένει, κάτι που δεν θα ήταν δίκαιο.»
- ο δημοσιογράφος «έμμεσα ήθελε να κακίσει τη στάση της Αστυνομίας για την άρνηση της να τοποθετηθεί επίσημα σε αυτό το συμβάν.»
- ο δημοσιογράφος «για να καταδείξει ότι οι αρχές και το κράτος δεν είναι ένας απρόσωπος και ανώνυμος μηχανισμός, αλλά αποτελείται από λειτουργούς που είναι αυτόνομα άτομα και φέρουν προσωπική ευθύνη για τον τρόπο που συμπεριφέρονται σε πολίτες και κυρίως ασκούν εξουσίες εκ μέρους του Κράτους.»
- ο δημοσιογράφος «ήθελε να εγείρει με έντονο τρόπο ακόμα ένα συμβάν που άπτεται δυσμενή διάκριση σε βάρος ενός πολίτη στην βάση της εθνικής καταγωγής της και ρατσιστική συμπεριφορά από κρατικούς αξιωματούχους, όπως είναι και τα άτομα της ασφάλειας του αεροδρομίου και τα μέλη της Αστυνομίας εν γένει.»

δεν ευσταθούν αφού:

- Δεν είναι αρμοδιότητα αλλά ούτε και καθήκον του δημοσιογράφου να αποφαινεται κατά πόσο υπήρξε δυσμενής διάκριση και/ή έχει τελεστεί οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη. Ο δημοσιογράφος, έχει στην προκειμένη περίπτωση, εκφύγει των ορίων της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, καθώς φαίνεται ότι, σκοπός του ήταν η μείωση της προσωπικότητας των παραπονούμενων με την οξεία κριτική εναντίον τους.
- Για σκοπούς ευαισθητοποίησης των αρμόδιων αρχών, η υπόθεση θα μπορούσε να καταγγεληθεί απευθείας στις αρχές, συμπεριλαμβανομένων των ονοματεπώνυμων και των φωτογραφιών των εμπλεκόμενων προσώπων.

- Τα δικαστήρια είναι τα μόνα όργανα που έχουν τη δικαιοδοσία να κρίνουν κάποιον αθώο ή ένοχο.

7. Κυρώσεις

7.1. Όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 83(5) του Κανονισμού, παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 και 6, επισύρει, «σύμφωνα με την παράγραφο 2, διοικητικά πρόστιμα έως 20 000 000 EUR ή, σε περίπτωση επιχειρήσεων, έως το 4 % του συνολικού παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών του προηγούμενου οικονομικού έτους, ανάλογα με το ποιο είναι υψηλότερο.».

7.2. Παρατίθεται αυτούσια η παράγραφος 2 του άρθρου 83 του Κανονισμού:

«2. Τα διοικητικά πρόστιμα, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, επιβάλλονται επιπρόσθετα ή αντί των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως η) και στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο ι). Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικού προστίμου, καθώς και σχετικά με το ύψος του διοικητικού προστίμου για κάθε μεμονωμένη περίπτωση, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ακόλουθα:

α) η φύση, η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την έκταση ή το σκοπό της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση και το βαθμό ζημίας που υπέστησαν,

β) ο δόλος ή η αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση,

γ) οποιεσδήποτε ενέργειες στις οποίες προέβη ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων,

δ) ο βαθμός ευθύνης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που εφαρμόζουν δυνάμει των άρθρων 25 και 32,

ε) τυχόν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, στ) ο βαθμός συνεργασίας με την αρχή ελέγχου για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της,

ζ) οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάζει η παράβαση,

η) ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση, ειδικότερα εάν και κατά πόσο ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία κοινοποίησε την παράβαση,

θ) σε περίπτωση που διατάχθηκε προηγουμένως η λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 κατά του εμπλεκόμενου υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σχετικά με το ίδιο αντικείμενο, η συμμόρφωση με τα εν λόγω μέτρα,

ι) η τήρηση εγκεκριμένων κωδίκων δεοντολογίας σύμφωνα με το άρθρο 40 ή εγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 42 και

ια) κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, όπως τα οικονομικά οφέλη που αποκομίστηκαν ή ζημιών που αποφεύχθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από την παράβαση.».

8. Κατάληξη

Υπό το φώς των ανωτέρω και με βάση τις εξουσίες που μου απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 58(2)(θ) του Κανονισμού, έχω την άποψη ότι, εκ πρώτης όψεως:

Η εν λόγω δημοσιοποίηση στο επίμαχο άρθρο, των ονομάτων των αστυνομικών-ανακριτών σε συνδυασμό με τις φωτογραφίες τους παραβιάζει τις διατάξεις των άρθρων 5(1)(γ) και 6 του Κανονισμού, δεδομένου ότι, η είδηση θα μπορούσε να δημοσιευτεί χωρίς τα ονόματα και τις φωτογραφίες τους, αφού το θέμα που ενδιαφέρει από δημοσιογραφικής άποψης είναι η φύση της υπόθεσης. Η δημοσιοποίηση των συγκεκριμένων προσωπικών δεδομένων δεν εξυπηρετεί το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης και δεν κρίνεται αναγκαία, στο πλαίσιο της αρχής της ελαχιστοποίησης, για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης.

Ως εκ τούτου, αποφάσισα όπως επιβάλω στον Καθ'ου το παράπονο, Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ, υπό την ιδιότητα της ως υπεύθυνου επεξεργασίας αρχείου, τη χρηματική ποινή των €10,000 (δέκα χιλιάδων ευρώ) για τη διάπραξη παράβασης της υποχρέωσης της εκ των άρθρων 5(1)(γ) και 6 του Κανονισμού.

9. Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 83 του Κανονισμού, που αφορά στους Γενικούς Όρους επιβολής διοικητικών προστίμων, κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου έλαβα υπόψη μου τα ακόλουθα:

(α) τη φύση της παράβασης: αφορά στην επαγγελματική ζωή των παραπονούμενων, αν και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει κρίνει σε σχέση με τη διάταξη του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ ότι η προστασία της «ιδιωτικής ζωής» που θεμελιώνεται στο άρθρο αυτό, δεν εξαιρεί την επαγγελματική ζωή των εργαζομένων και δεν περιορίζεται στη ζωή εντός του τόπου κατοικίας,

(β) την έκταση της παράβασης: η δημοσιοποίηση των ονοματεπώνυμων και των φωτογραφιών σε εφημερίδα και στο διαδίκτυο αφορά απεριόριστο αριθμό αναγνωστών (το επίμαχο άρθρο εξακολουθεί μέχρι σήμερα να είναι αναρτημένο στο διαδίκτυο, στο σύνδεσμο: <http://politis.com.cy/article/astinomiko-kapsoni-se-70chroni-tk>).

(γ) τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση: επηρεάζονται δύο πρόσωπα,

(δ) τη θέση του Καθ'ου το παράπονο ότι, σκόπιμα και όχι λόγω αμέλειας, δημοσίευσε στην εφημερίδα τα στοιχεία των παραπονούμενων,

(ε) το γεγονός ότι ο Καθ'ου το παράπονο δεν προέβη σε οποιεσδήποτε ενέργειες για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων,

(στ) την προηγούμενη Απόφαση του Γραφείου μου εναντίον του Καθ'ου το παράπονο (το έτος 2010) που αφορούσε στην αρχή της αναλογικότητας (*νυν «αρχή της ελαχιστοποίησης»*), η οποία ωστόσο λόγω της ιδιαιτερότητας της κάθε περίπτωσης, δεν λαμβάνεται δεόντως υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας Απόφασης,

(ζ) το γεγονός ότι ο Καθ'ου το παράπονο δεν συνεργάστηκε με το Γραφείο μου για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων της και

(η) τις κατηγορίες προσωπικών δεδομένων που επηρεάζει η παράβαση: ονοματεπώνυμο και φωτογραφία.

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα